

حمایت سفارت روسیه از شاهزاده قجری

۱۲ مهر ۱۴۰۱ ساعت ۱۶:۲۶

ملک منصور میرزا شعاع‌السلطنه (۱۲۹۹-۱۲۵۳) دومین فرزند ذکور مظفرالدین شاه بود. او در ۱۳۱۴ ق. والی گیلان و پس از آن حاکم فارس و بنادر جنوب شد. شعاع‌السلطنه خیلی زود ثروتمند شد و در تهران مستغلات زیادی برای خود تدارک دید و در چیذر و شمیران باغ وسیع و مصفایی بنیان نهاد. کاخ شهری او در خیابان امیریه مجاور باغ کامران میرزا قرار داشت که هم اکنون قسمتی از آن باغ دانشکده افسری است. او از طرفداران سیاست روسیه تزاری در ایران بود. چند سفر به روسیه رفت و با شاهزادگان آن کشور دوستی برقرار کرد.

شعاع‌السلطنه (برادر محمدعلی شاه قاجار) یکی از اشخاصی بود که مبالغ گزافی بابت مالیات بدهکار بود و از تأدیه آن خودداری می‌کرد. روز پانزدهم شوال، مورگان شوستر آمریکایی که از سوی مجلس مشروطه برای اصلاح نظامی مالی و اقتصادی ایران استخدام شده بود، یک محاسب و چند نفر ژاندارم را مأمور کرد که بروند و پارک شعاع‌السلطنه را توقیف کنند و از اموال آن صورت بردارند، ولی قزاقی که آنجا بود، با تلفن به قزاقخانه اطلاع داد و در پی آن دو نفر افسر و دوازده نفر قزاق آمدند و ژاندارم را بیرون کردند. روز بعد، شوستر، کلنل مریل و پنجاه ژاندارم و دو افسر را مأمور کرد که بروند و با مسالمت ملک را تصرف کنند. زمانی که ژاندارم‌ها به باغ رفتند، قزاق‌ها، که نیروی ژاندارم را برتر از خود دیدند، مقاومتی نکردند، و بدین ترتیب باغ تصرف شد. ولی فردای آن روز، ایوب‌خان، سرهنگ قزاق، با دو نفر افسر روسی و عده‌ای قزاق به باغ هجوم برد و ژاندارم‌ها را خلع سلاح کرد و افسر مسئول آنها را به سفارت روسیه برد و بعد از تهدید، آزاد نمود. ژاندارم‌ها، پارک شهری شعاع‌السلطنه و منصورآباد را - که نزدیک شهر ری و در حمایت سفارت روسیه و قزاقخانه بود - تصرف کردند تا مالیات معوقه دولت را وصول نمایند. اما با تهدید دولت روسیه این عمل ناکام ماند.

منبع: استغفانی کرونین، ارتش و حکومت پهلوی، ترجمه: غلامرضا علی‌بابایی، تهران، خجسته، ص ۴۳

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48947/حمایت-سفارت-روسیه-سازمان-حمایت-قجری-شاهزاده-روس>